

Suomalaiset Amerikalaisessa Politiikassa

Kirj. Nurkantausta

FI Amerikan suomalaisten politiikkaan osallistuminen itse asiassa mikään uutuuksia ole, joskin se viime aikoina näyttää saaneen uusia muotoja. Tiedämmehän että suomalaiset ovat, työväenliikkeen nimessä, olleet huomattavia tekijöitä tämän maan poliittisissa vähemmistöpuolueissa, varsinkin niiden rahastamisessa. Suomalainen sosialistijärjestö oli aikoinaan Sosialistipuolueen ulkomaalaisista kansallisryhmistä suurin. Samoin lienee sittemmin ollut suomalainen ryhmä myös kommunistisessa puolueessa, sikäli kuin sitä on ollut olemassa. Tässä ei nyt kuitenkaan ole tarkoitus käsitellä sitä politiikoi- mista, johon suomalaiset työläiset ja far- marit ovat osallistuneet työväenliikkeen nimessä, vaan suomalaisten osallistumista amerikalaiseen politiikkaan toisenlaisissa tarkoituksissa ja toisenlaisista vaikuttimis- ta; osallistumista niin sanoaksemme yleis- politiikkaan.

Politikoimiseen innostumista on kansalli- suutemme keskuudessa havaittavissa enim- män Minnesotassa ja Michiganissa, luon- nollisesti siitä syystä, että näissä valtioissa, niiden pohjoisissa osissa, on suomalainen asutus verrattain suuri ja käsitetään siis olevan mahdollisuuksia saavuttaa toivot- tuja tarkoituspäitä. Ja onhan niitä saa- vutettukin, nimittäin politiikoitsijain tar- koituspäitä. Yhteen ja toiseen paikalli- seen virkaan on saatu valituksi suomalais- syntyinen. Josko siitä on heidän suoma- laisille valitsijoilleen mitään erikoista hyö- tyä ollut, se saattaa olla kyheenalainen

väy neljätuntiseksi lyhentäminen ja uuden yhteiskuntatalouden luominen kuuluvat sekä yhteiskunnallisesti että historiallisesti palkkatyöväenluokan teollisuusunioni-organien kautta tehtäviksi.

asia. Mutta onhan ainakin kansallismielinen ihminen tuntenut kansallistunteensa tulleen tyydytetyksi silloin kun on voinut sanoa että meillä on nyt siinä tai siinä vi- rassa suomalainen.

Näyttää kuitenkin olevan asia siten, että jos virkaan päässyt on ollut kyllin yksin- kertainen toimiakseen virassaan missään määrin erikoisesti suomalaisia aineellisesti hyödyttääkseen, muiden kansallisuuksien kustannuksella, on hän tavallisesti tullut syrjäytetyksi. Jos hän sen sijaan on ym- märtänyt toimia paremmin taloudellisesti hallitsevien aineiden eduksi ja tyydyttää suomalaisia ainoastaan sillä suomalaisuu- dellaan, on hän säilynyt paremmin. Tämä seikka jo osaltaan toteaaakin suomalaisuu- den hyödyttömyyden amerikalaisessa poli- tiikassa.

Näihin saakka on suomalaisten politikoi- minen ollut yleisemmin järjestämätöntä. Kun joku on asettunut ehdokkaaksi, on hän luonnollisesti rakentanut itselleen vaali- kamppailukoneistonsa, kuten muutkin eh- dokkaat. On hankkinut itselleen nappu- loita siellä ja täällä äänestäjien keskuu- dessa. Lupailut näille yhtä ja toista ai- neellista etua, tultuaan valituksi. Sellai- nen järjestäminen on kuitenkin ollut tila- päistä ja vain sen vussin henkilön ehdok- kuutta edistämään tarkoitettua. Se säilyi ainoastaan vaalikamppailun ajan.

Vasta muutama kuukausi sitten saivat suomalaiset politiikkaan innostuneet ai- nekset ajatuksen yleisemmän ja pysyväm- män kansallisen poliittisen järjestön muo- dostamisesta. Sellainen perustettiin ja an- nettiin sille nimeksi Suomalainen poliitti- nen klubi. Tämä "liike" lienee jonkun verran levinnyt, ei ainoastaan Minnesotas- sa, jossa se perustettiin, mutta myöskin Mi- chiganissa.

Luonnollisesti sille, kuten yleensä ihmisten yhteistoiminnoille, löytyivät taloudelliset syynsä. Olisimme perin pintapuolisia jos käsittäisimme että pelkkä "aatteellinen" innostuminen politiikkaan, sen tai tämän puolueen ohjelmaan, tai suomalaisuuden kohottamiseenkaan, saisi ihmiset tällaiseen toimintaan niinkin paljon kiintymään kuin siihen näytään kiinnytyneen. Ja mistä olisivat löydettävissä ne taloudelliset syyt?

Itseensä virkojen tavoittelijoihin nähden nämä syyt ovat ilmeiset. He ovat enimmäkseen pikku liikemiehiä, joiden liike on käynyt, työläisten ostokyvyn laskettua, kovin huonoksi. Tai ovat he työläisille palvelustaan myyviä professionaaleja, joiden palveluksesta ei voida enään — samasta syystä kuin edellä — maksaa eikä siis käyttää sitä kuten ennen. Liike on siis käynyt huonosti tuottavaksi, mutta poliittisten virkailijain palkat ja muut tulot eivät ole sanottavasti pienentyneet. Niissä olisi edelleen toimeentulo turvattu. Tämä syy kannustaa yhä useampia koettamaan onneaan politiikassa; ei ainoastaan suomalaisia, mutta muitakin.

Yleisesti voidaan tehdä se kavainto, että virkoihin, varsinkin sellaisiin joissa ei vaadita mitään erikoista ammattiopetusta, on tarjokkaita paljon enemmän kuin oli talouselämän ollessa vilkkaampaa. — Löytyy myöskin niitä, jotka asettuvat ehdokkaiksi tarkoituksella tehdä itseään huomatuksi politiikan kautta ja siten kohottaa liiketulojaan, vaikka käsittävätkin valituksi tulemisensa mahdollisuuden. Se on liikeilmoitusta — ja vississä ymmärryksessä samanlaista kuin pienten vähemmistöpuolueiden poliitikoiminen.

Mutta sitten on myöskin totta että politiikkaan on antautunut sellaisia aineksia — puhumme nyt suomalaisista — jotka eivät siitä ole ennen sanottavasti välittäneet. Äänestetään ja "puustataan" sitä tai tätä ehdokasta. Eikä sen, jonka puolesta puhutaan ja toimitaan, tarvitse aina olla suomalaisellekaan äänestäjälle suomalainen. Melkein kaikilla ehdokkailla suomalaisten asumilla seuduilla ovat toiminnassa suomalaiset asiamiehensä suomalaisten keskuu-

udessa. Ja, kuten sanottu, näissä sekä äänestäjissä on ainesta joka ennen ei sekaantunut politikoimiseen. Mikä on heidät nyt siihen vienyt? Mikä yleensä on viime aikoina antanut enemmän henkeä varsinkin paikalliselle politiikalle?

Vastaus on taaskin: Taloudelliset vaikuttimet.

Kukin ihminen pyrkii huolehtimaan aineellisesta toimeentulostaan niillä keinoilla joilla luulee siinä kulloinkin parhaiten onnistuvansa. Silloin kun palkkatyöläinen oli tilaisuudessa paremmin hankkimaan toimeentulonsa myymällä työvoimaansa kaivosyhtiöille, puutavarayhtiöille, rautateille tai tehtaisiin, ei politiikka hänen mieltään kiinnostanut. Kun farmari voi saada tuoteensa myydyksi ja niistä sellaisen hinnan että se takasi välttävän toimeentulon, ei hän paljoa välittänyt siitä kuka oli kauntin komissionerina, kun vain tiet pidettiin ajettavassa kunnossa. Kumpikaan, palkkatyöläinen eikä farmari, ei ollut silloin riippuvainen virkailijain kontrollissa olevista aineellisen toimeentulon keinoista.

Nyt on tuntuvasti toisin. Nyt on sekä farmari että palkkatyöläinen suuressa määrin riippuvainen kauntin tai kaupungin töistä, hätäaputöistä ja suoranaisestä avustuksesta. Ja nämä elinkeinot ovat poliittisten virkailijain kontrollissa. Niitä ei ole tarjolla kaikille riittävästi ja niin syntyy kilpailu, samoista syistä kuin kilpailu yleensä työpaikkojen tavoittelussa silloin kun työvoiman tarjonta tuntuvasti ylittää kysynnän, eikä työläisillä ole järjestönsä kautta minkäänlaista työmarkkinoita.

Käsitetään että poliittiseen virkaan pyrkijä, jos onnistuu siihen pääsemään, pääsee asemaan jossa hänellä on sanavaltaa siihen ketkä saavat, ja kuinka paljon, kunnallisia töitä tai suoranaista avustusta. Ja hän tarvitsee apua virkaan päästäkseen; tarvitsee äänestäjiä ja äänestäjiä hankkijoita. Varsinkin niille, jotka onnistuvan ehdokkaan hyväksi ahkerasti toimivat vaalikamppailussa, käsitetään aina olevan jotain "tulevaa" sitten kun ehdokas on virkaan päässyt. Hän taas puolestaan voi

suositella töihin ja avustuksen saantiin ansiokkaiksi niitä joiden hän tietää äänestäneen ehdokastaan — ja päinvastoin.

Jos virkaan päässyt aikoo siinä säilyä useamman kuin yhden virkakauden, näkee hän tarpeelliseksi tyydyttää kannattajainsa toiveita ja siten säilyttää heidän kannatuksensa tulevien tarpeiden varalle. Näin siis politikoiminen muuttuu leipäkysymykseksi, erikoisesti silloin kun suuri osa väestöstä joutuu elämään joko yhteiskunnallisilla almuilla tai hätäaputöillä, joihin poliittisilla virkailijoilla on vaikutusvaltaa.

Mutta tuleeko leipäkysymys täten ratkaistuksi?

Jos voisi tapahtua niin, että jokainen virkaan pyrkijä siihen pääsisi ja siihen päästyään hänellä olisivat rajattomat mahdollisuudet antaa työtä ja ruokaa äänestäjilleen, niin silloinhan olisi asia selvä. Ei tarvittaisi muuta kun että jokainen työtä ja toimeentulokeinoa tarvitseva vain äänestäisi jotakin ehdokasta. Mutta kaikeksi onnettomuudeksi ei asia siten ole. Virkaan pääsee vain yksi ja ehdokkaita saattaa olla puolen tusinaa, toisinaan enemmänkin.

Tämä seikka tekee politiikan kautta toimeentulon keinoa toivovalle tilanteen vaikeaksi. Voi näet niin helposti sattua että hän ryhtyy politikoimaan väärän miehen puolesta; sellaisen joka jää ilman virkaa. Silloin jää hän vaikeampaan asemaan kuin jos ei olisi ollenkaan politikoinut. Jos virkaan päässyt saa tietää hänen olleen vastustajansa agenttina, joutuu hän luonnollisesti niiden joukkoon jotka vasta viimeisinä pääsevät poliittisen voiton hedelmistä nauttimaan — ja se merkitsee samaa kuin ei ollenkaan. Puolueettomana pysyntykin pääsee hänen edelleen.

Tässä sopinee mainita se, ehkä omituiselta näyttävä seikka, että suomalaisen poliittisen klubin toiminta näyttää äskeisissä nimitysvaaleissa vaikuttaneen tämänlaisen tuloksen saavuttamiseksi suomalaisille politikoitsijoille ja heidän kannattajilleen, varsinkin St. Louis-kauntin politiikassa. Vuosia on tässä kauntissa ollut suomalaisia virkailijoita, useampiakin. Kukin on aina "runnannut" omiin nimiinsä ja omilla yksityisillä "masiinoillaan". Mutta nyt kun tä-

mä kansallinen poliittinen klubi on jonkun aikaa toiminut ja koettanut innostaa suomalaisia politikoimaan erikoisena kansallisuutena, eivät entiseltään viroissa olevakaan päässeet enään edes ehdokaslistalle lopullisia vaaleja varten, yhtä lukuun ottamatta, ja hän ei tietääksemme ollenkaan yrittänyt hankkia kannatusta suomalaisena. Uusista tulokkaista ei puhettakaan. On siis ilmeistä että toimeentulokeinojen hankkiminen suomalaisuuden nimessä politikoimalla on toivotonta hommaa sielläkin missä suomalaisväestö on lukumääränsä puolesta merkitsevä tekijä.

Tämän kirjoittaja oli tilaisuudessa näkemään pitkän rivin virkailijaehdokkaita Duluthin suomalaisen poliittisen klubin järjestämässä kokouksessa. Sellaista ennen näkemättömälle siinä oli yllätyksiä. Yllättävintä oli se, kuinka tyhjiä useiden ehdokkaiden puheet olivat, vaikka samalla on myönnettävä että oli joukossa niitäkin jotka osasivat asiansa esittää niin hyvin kuin se heidän kannaltaan voitiinkin esittää. Useimmille tuntui olleen tärkeimpänä kuulijoilleen esitettävänä asiana se, kuinka kauan he ovat asuneet paikkakunnalla; että omistavat omaisuutta ja maksavat veronsa; että heillä on perhe ja ovat kouluuttaneet lapsensa. Ja tietysti kuului asiaan se, että luvattiin valvoa kaikkien etuja.

Jos työtön työläinen kuunteli tällaista esitystä ja ajatteli sitä, niin mihinkään muuhun käsitykseen hän ei voinut tulla kuin siihen että tuossa on joukko miehiä jotka ovat, tai ainakin sanovat olevansa, onnistuneet kohtalaisen hyvin asioiden nykyisellään ollessa. Heiltä ei ainakaan ole odotettavissa minkäänlaisia yrityksiä muutoksien toimeenpanemiseen. Se ei ehkä ollut erittäin politikoimiseen innostavaa työläiselle, mutta muuta sanottavaa ei usealakaan ehdokkaalla ollut, eivätkä he näyttäneet käsittävän muuta tarpeelliseksi.

Mutta — palataksemme edellä käsitellyyn asiaan — mitä tapahtuisi silloin jos kaikki leivän puolesta äänestäjät ymmärtäisivät äänestää oikeaa miestä, sitä nimitäin joka tulee valituksi? Olisiko äanes-

täjäin leipäkysymys siten tullut ratkaisuksi?

Järjetön kysymys. Virkailijain hallussa olevia työpaikkoja riittää vain muutamille. Mitä enemmän kannattajia virkaan pääsevällä on, sitä pienempi prosentti heistä voi päästä osalliseksi kannatuksen tai poliittisen avun palkkioksi annetuista ansiotilaisuuksista. Virkailija ei voi mielmäärin tehdä työpaikkoja; niitä on suunnilleen sama määrä huolimatta siitä kuka on virassa. Hän voi ainoastaan vississä määrin vaikuttaa siihen, kuka tai ketkä niistä pääsevät osallisiksi. Ja siinäpä tämän leivän puolesta politikoinen hyödyttömyys selvimmin tulee näkyviin. Se joutuu pakostakin olemaan työn ja toimeentulon tarpeessa olevain keskinäistä kamppailua kaikille riittämättömästä saaliista. Kuinka paljon ja kuinka kiivaasti tahansa politikoidaankin, ei sen kautta saavutettavissa olevan hyödyn yhteissumma rahtuakaan lisääny; päinvastoin sitä on tilaisuus vähentää silloin kun kiivas keskinäinen tappelu on käynnissä tarvitsijain ja tavoittelijain kesken. Siten yleensä tapahtuu silloin työpaikoissa, kun työläiset kiihkeästi keskenään niistä kilpailevat. Palkat laskevat, työtä vaaditaan enemmän ja työsuhteet kaikin puolin huonevat.

Suomalaisten poliittisen järjestön taroituksena on selitetty olevan: Saada enemmän suomalaisia virkoihin ja sitten virkailijain kautta parempia etuja suomalaisille äänestäjille, etupäässä työpaikkojen muodossa. Tulos, kuten edellä mainittiin, näyttää olevan päinvastainen ainakin virkoihin pyrkijöille. Eikä siitä työpaikkojen toivossa äänestäjillekään leipä tule levenemään.

Keskinäisen poliittisen tappelun kiihdyttämisen sijasta yhdistettäköön voimat — ei politiikassa, vaan talouselämässä, tuotannossa — eikä ainoastaan suomalaisten voimat, vaan kaikkien jotka työnteolla toimeentulonsa hankkivat. Käytettäköön tätä järjestettyä voimaa työn riiston rajoittamiseksi, niin "poliittisissa" töissä kuin muissakin. Lyhennettäköön työaika. Siten ainoastaan saadaan työpaikka jokai-

selle jonka toimeentulo on työnteosta riippuvainen; ei keskinäisellä tappelulla äänestysuurnalla tai työmailla. Korotetakaan palkkoja. Siten ainoastaan lisätään kulutustavarain ostokykyä ja menekiä. Tuotanto lisääntyy sen seurauksena.

Ja edelleen: Toimittakoon siihen suuntaan, että kontrolli työpaikoissa, teollisuuksissa, koko yhteiskuntataloudessa voidaan ottaa työläisten tuotannollisten järjestöjen käsiin. Niille se kuuluu; ei politikoijsijoille, joiden "hyvästä tahdosta" nyt suuri osa järjestymättömästä työväenluokasta joutuu olemaan riippuvainen ja kerjäämään muruja niistä rikkauksista joita ainoastaan työ on luonut ja voi luoda.

Ei löydy mitään muuta estettä yhteiskunnalliselle hyvinvoinnille nykyisellä aikakaudella kuin riistäjäluokan kontrolli tuotannon välineihin ja työväenluokan järjestymättömyydestä johtuva kyvyttömyys niiden kontrollin itselleen valtaamiseen.

Jos menneinä aikoina on kannattanut kaivaa rautaa miesvoimalla, niin miksi ei sitä nyt kannattaisi kaivaa höyry- ja sähkökoneilla, joiden teho on sadoin kerroin suurempi? Jos on kannattanut valmistaa vaatteita käsirukilla ja kangaspuilla, mikä tekee sen nyt kannattamattomaksi tuhannen kertaa enemmän tuottavilla kehru- ja kutomakoneilla? Jos maa on antanut ihmiskunnalle ravinnon silloin kun käytettiin vain kuokkaa ja puuauraa sen viljelemiseen, niin mikä nyt tekee voimakoneilla viljelemisen kannattamattomaksi? Ei mikään muu kuin kapitalistinen riistojärjestelmä; omistajaluokan kontrolli tuotannon ja yleensä talouselämän yli. Se ei tunne muuta syytä tuotannon käynnissä pitämiseen kuin liikevoiton ja kun sitä ei saada, seisovat pyörät ja työläiset nälkiintyvät.

Tätä pulmaa eivät ratkaise politikoijsijat, eivät suomalaisetkaan politikoijsijat, huolimatta siitä kuinka kiivaasti he äänestäjiään keskenään tappeluttavatkin. Se ei tule myöskään ratkaistuksi niillä almuilla tai almutöillä joita on politikoijsijain jaettavana. Se on tehtävä joka kiertämättömästi kuuluu järjestyneelle työväenluokalle.